Skolinspektionen

Beslut

2011-04-27

Dnr 43-2010:6064

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Hedlunda skola
i Lycksele kommun

Skolinspektionen

Beslut

2011-04-27

Dnr 43-2010:6064

Lycksele kommun
921 81 Lycksele
kommun@lycksele.se

Rektorn vid Hedlunda skola
Hedlunda 62
921 81 Lycksele
katarina.stillesjo.vilhelmsson@edu.lycksele.se

Tillsyn i Hedlunda skola

Förskoleklass
Grundskola årskurserna 1–6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Hedlundaskolan och Lycksele kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Hedlunda skola dokumenterar i sin kvalitetsredovisning resultaten av de nationella proven i svenska för årskurs 3 samt för årskurs 5 även engelska och matematik. Dock saknas en skolövergripande sammanställning av resultaten i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 3 och 5. Även om skolan är liten vill Skolinspektionen framhålla vikten av att elevernas individuella resultat sammanställs till en resultatbild på skolnivå. En systematisk dokumentation av kunskapsresultaten på skolnivå gör det möjligt att se mönster i resultaten exempelvis över tid, mellan pojkar och flickor samt mellan olika ämnen.

Det är Skolinspektionens bedömning att rektor mer systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolans resultat så att både väl fungerande insatser synliggörs men också att

förbättringsinsatser tydliggörs. Rektors roll är att leda detta kvalitetsarbete och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen.

För att kunna sammanställa och utvärdera kunskapsresultaten på skolnivå måste lärarna följa och bedöma varje elevs kunskapsutveckling i förhållande till kraven i kursplanerna. Tillsynen visar att skolan kommit långt i detta arbete. Mål och bedömningar diskuteras kontinuerligt i arbetslaget och varje vecka samtalar lärarna om målbeskrivningar med eleverna. Alla elever har individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Skolan har också utarbetat pedagogiska planeringar som ger goda förutsättningar att följa och bedöma elevernas kunskapsutveckling i de olika ämnena. Ändå finns behov av att utveckla detta arbete. Fortfarande ges inte skriftliga omdömen relaterade till målen i de enskilda ämnena inom de natur- och samhällsorienterande ämnesblocken samt i ämnet teknik. Detta måste skolan åtgärda så att även resultaten i exempelvis ämnet fysik och kemi kan följas upp och utvärderas på såväl individ som skolnivå.

Tillsynen visar vidare att skolan erbjuder eleverna en trygg studiemiljö och att det bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete. För att ytterligare stärka det målinriktade arbetet med att förebygga kränkningar behöver skolan utarbeta en plan mot kränkande behandling som utgår från en aktuell kartläggning av verksamheternas specifika behov.

Skolinspektionen har i tillsynen av Hedlunda skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- De individuella utvecklingsplaner som skolan upprättar uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn genomför inte kontinuerliga uppföljningar och utvärderingar i tillräcklig omfattning (2 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag samt avsnitt 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn utvärderar och omprövar inte regelbundet på övergripande nivå de särskilda stödinsatser som ges (5 kap. grundskoleförordningen och Lpo 94 avsnitt 2.8 Rektors ansvar).
- Skolan har inte en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen (14 a kap. 8 § skollagen).
- De åtgärdsprogram som skolan utarbetar uppfyller inte förordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Lycksele kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Lycksele kommun meddelas. I samband med redovisningen vill Skolinspektionen att kommunen lämnar in en sammanställning av kunskapsresultaten i årskurserna 3 och 5 för att kunna bedöma skolans måluppfyllelse. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Lycksele kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Solweig Bäckman och jurist Anders Granberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

AnnaCarin Nilsson
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 **Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan**

Bilaga 2 **Tillsynsprotokoll och bedömningar för Hedlunda skola**

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Lycksele kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Hedlunda skola den 22 mars 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Hedlunda skola, dels den information som samlats in under besöket. I Hedlunda skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Hedlunda skola

Hedlunda skola	Antal elever
Förskoleklass	2
Grundskola	50

Källa: Lycksele kommun, mars 2011

Hedlunda skola är belägen ca 6 km sydost om Lycksele. I skolans lokaler finns förskola, förskoleklass, grundskolans årskurser 1–6 samt fritidshem. Verksamheterna är integrerade i varandra i syfte att ge eleverna en samlad skoldag. Skolan har en stor skolgård med närhet till skog och natur, hockeyplan, fotbollsplan och elljusspår.

Eleverna är organiserade i åldersblandade klasser med årskurserna 1–2, 3–4 och 5–6. Förskoleklassen som inryms i förskolan samarbetar med årskurs 1–2. Personalen är organiserad i ett arbetslag. Hedlunda skola har en lägre andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning än kommunen i övrigt och än riket (5,8 lärare/100 elever jämfört med kommunens 8,3 och rikets 7,3).

Rektor för Hedlunda skola har även ansvar för skolbarnsomsorgen, den obligatoriska särskolan vid Forsdala, samt två förskolor. Bedömningen av skolbarnsomsorgens verksamhet redovisas i ett kommunövergripande beslut.

Eleverna fortsätter sin skolgång vid Finnbacksskolan.

Tillsynsprotokoll för Hedlunda skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

- [ ] **Kunskaper**

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

- [ ] **Fokus på skolans uppdrag**
- [x] **Lärarnas bedömning och utvärdering**
- [x] **Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**

Skolans lärandemiljö

- [ ] **Fokus på lärande**
- [ ] **Tillit till elevens förmåga**
- [x] **Trygghet och studiero**

Enskild elevs rätt

- [ ] **Bedömning och betyg**
- [ ] **Undervisningstid och val**
- [x] **Särskilt stöd**
- [ ] **Studie- och yrkesvägledning**
- [ ] **Avgifter**
- [ ] **Rektorns beslutsfattande**

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Kunskaper

Kunskapsresultaten har inte kunnat bedömas i sin helhet på grund av att skolan saknar en sammanställning av kunskapsresultaten i årskurs 3 i svenska, svenska som andraspråk och matematik och i årskurs 5 i samtliga ämnen. Se vidare bedömningsområde Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplaner som skolan upprättar uppfyller inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Hedlunda skola upprättar individuella utvecklingsplaner för samtliga elever i anslutning till utvecklingssamtalen. Skolinspektionen konstaterar dock att eleverna inte ges skriftliga omdömen relaterade till målen i enskilda ämnen inom de naturorienterande- och samhällsorienterande ämnesblocken samt i ämnet teknik.

Skolinspektionen vill klargöra att, även om eleverna har ämnesövergripande undervisning i dessa ämnen ska skriftliga omdömen om kunskapsutvecklingen ges i varje ämne som eleven får undervisning i. Detta är ett krav från och med årskurs 5 då kursplanerna har mål att uppnå i alla ämnen.

För stöd i arbetet se Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektor behöver ta ett större ansvar för att säkerställa att elevernas kunskapsresultat regelbundet följs upp och utvärderas på skolnivå i samtliga ämnen.

Rektor behöver också på skolnivå följa upp och utvärdera de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag
Lpo 94, avsnitt 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Utvärdering av kunskapsresultat

Av dokumentstudier och intervju med rektor framkommer att de kunskapsresultat som följs upp och som redovisas i skolans kvalitetsredovisning är resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Någon dokumenterad sammanställning av resultaten i svenska, svenska som andraspråk och matematik för årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 5 avseende måluppfyllelsen redovisas inte. Däremot följer lärare upp elevernas kunskapsutveckling och redovisar i mitten av varje termin om eleverna väntas uppnå målen i varje ämne. Informationen sammanställs och resultaten redovisas till förvaltningen. Denna sammanställning kan vara ett av flera underlag för analys av elevernas resultat. Rektorn behöver också på skolnivå följa upp, utvärdera och dokumentera elevernas kunskapsresultat utifrån kursplanernas mål att uppnå i årskurs 3 och 5.

Utvärdering av stödinsatser

Skolan har utarbetat rutiner för hur arbetet med elever i behov av särskilt stöd ska bedrivas. Rektorn uppger att de stödinsatser som skolan ger till enskilda elever i behov av särskilt stöd följs upp och åtgärder vidtas på individnivå. På skolnivå har rektorn däremot inte genomfört någon samlad uppföljning och utvärdering över hur stödinsatser används och vilka effekter de får.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans årliga plan mot kränkande behandling motsvarar inte kraven i skollagen.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Hedlunda skola har en handlingsplan mot kränkande behandling upprättad för läsåret 2010/2011. Planen innehåller bland annat exempel på förebyggande åtgärder som generellt genomförs på skolan och rutiner för hur personalen ska agera när ett barn upplevt sig utsatt för kränkande behandling. Av planen framgår dock inte att de insatser som beskrivs utgår från en aktuell kartläggning av de behov som identifierats vid Hedlunda skola. Planen saknar vidare en redogörelse för vilka åtgärder som skolan avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

För stöd i arbetet med planen mot kränkande behandling se Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering och kränkande behandling. Se även Diskrimineringsombudsmannens, Barn- och elevombudsmannens och Skolinspektionens handledning för att utforma en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling (2009).

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

De åtgärdsprogram som skolan utarbetar uppfyller inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Hedlunda skola utarbetar åtgärdsprogram till de elever som är i behov av särskilt stöd. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av uppfyller dock inte fullt ut de krav som kan ställas på ett sådant då det inte på ett tydligt sätt framgår vilka behov eleven har och hur stödåtgärderna utformats utifrån dessa behov. Det framgår heller inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. I de åtgärdsprogram som skolan redovisat anges endast ett datum när utvärdering ska ske.

För stöd i utarbetandet av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd och kommentarer för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).